

Ірина Науменко

магістрантка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри культурології та методики викладання культурологічних дисциплін Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Винничук Р.В.)
(м. Полтава)

РОЗВИТОК РОЗВАЖАЛЬНОГО СЕКТОРУ У СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ

Дозвіллева індустрія – складна динамічна галузь економіки, яка включає в себе сукупність виробничих та невиробничих видів діяльності, спрямованих на виробництво товарів та надання послуг. Однією з груп таких послуг є організація дозвілля, якою займається так званий сектор розваг, що є складовою дозвіллевої індустрії.

Взагалі, на наданні послуг організації дозвілля, і не лише туристам, спеціалізується ряд підприємств, установ і організацій, що належать до різних галузей соціальної інфраструктури: будинки та палаци культури, клуби, концертні організації, театри, кінотеатри, музеї, бібліотеки, виставкові центри, тематичні парки, зоопарки, казино, фітнес-центри та інші. Їх наявність та рівень розвитку закладає передумови для функціонування дозвіллевої сфери, і за значенням в даному процесі його можна поставити в один ряд з туристичними ресурсами. Залучаючись в процес обслуговування туристів, дані заклади соціальної інфраструктури стають одним із секторів туріндустрії, який, наряду з іншими, обумовлює загальний рівень її становлення. Таким чином, проблема розвитку розважального сектору туріндустрії вимагає такої ж пильної уваги науковців, як і питання розвитку секторів розміщення, харчування, перевезення, реалізації турпослуг та інших.

Останнім часом в науковій літературі все частіше піднімаються питання активізації розвитку секторів туріндустрії, у тому числі, і розважального. Дослідження стосуються різних аспектів функціонування індустрії розваг та здійснюються в різних площинах. Так, теоретико-методологічними питаннями культурно-дозвіллевої діяльності присвячено дослідження В.Й. Бочелюка та В.В.Бочелюк; історії становлення та функціонування музею в Україні як соціокультурного інституту – Пантелейчук І.В.; застосуванню інноваційних педагогічних технологій в музейній діяльності – Нагорського Н.В.; активізації маркетингової та рекламно-інформаційної діяльності музейної справи – дослідників Інституту туризму і менеджменту Прикарпатського національного ун-ту ім. Василя Стефаника. Аналізується зарубіжний досвід функціонування тематичних парків.

Разом з тим, недостатньо уваги приділяється дослідженню ролі різних типів розважальних закладів у становленні конкурентоспроможної дозвіллевої індустрії в Україні. Тим більше, що наша держава має досить потужний потенціал стосовно

деяких з них. Про актуальність даного питання говорить і те, що в сусідніх країнах, які мають схожу ситуацію, воно піднімається практиками дозвіллевої діяльності.

Метою даної статті є висвітлити роль деяких типів розважальних закладів у функціонуванні дозвіллевої сфери, оцінити їх сучасний стан та рівень сформованості розважального сектору дозвіллевої індустрії

Таким чином, проаналізувавши стан розвитку культурно-дозвіллевих закладів України можна констатувати:

- розважальний сектор української дозвіллевої індустрії є практично несформованим;

- в Україні не поширено практику створення та функціонування таких інноваційних типів розважальних закладів як тематичні парки, які значною мірою сприяють зміцненню туристичного потенціалу країни;

- найбільш поширеним типом культурно-дозвіллевих закладів, що користуються туристичним попитом, в Україні є музеї;

- незважаючи на потужний ресурсний потенціал українських музеїв, вони мають низький рівень конкурентоспроможності на ринку музейних послуг через значну консервативність і традиційність організації обслуговування туристів;

- матеріально-технічна база проведення виставкової діяльності теж потребує значного удосконалення.

Разом з тим, основним шляхом формування конкурентоспроможного сектору розваг дозвіллевої індустрії в Україні, непогані передумови якого існують, є широке застосування інновацій:

- створення тематичних парків на базі парків відпочинку, що є у кожному обласному центрі, використовуючи оригінальні національні ідеї;

- заснування культурних центрів шляхом інтеграції ресурсів та зусиль великих музеїв, кінотеатрів, бібліотек;

- відкриття екомuzeїв на базі музеїв під відкритим небом, агро садиб, осель в покинутих чи вимираючих селах;

- створення інтерактивних дитячих музеїв;

- урізноманітнення послуг, що надаються музеями (відкриття кафе при літературно-меморіальних, історико-етнографічних та краєзнавчих музеях із використанням їх тематичного напрямку, особливостей місцевої кухні або улюблених страв осіб, пам'яті яких присвячено музей; організація театралізованих дійств, що відображають давні події або обряди та звичаї, у палацово-паркових комплексах тощо);

- комплексне покращення інфраструктури виставкових центрів.

Список використаних джерел

1. Копієвська О. Р. Соціально-культурні аспекти організації діяльності парків в країнах зарубіжжя: дис... к.п.н. / О. Р. Копієвська; КНУКіМ. – Київ, 1999. – 175 с.

2. Пантелейчук І. В. Трансформація музею як соціокультурного інституту (XX – початок XXI століття): автореф. дис... канд. іст. наук: спец. 17.00.01 / І. В. Пантелейчук; Київський національний ун-т культури і мистецтв. – Київ, 2006. – 25 с.

3. Смаль І. В. Основи географії рекреації і туризму: навч. посіб. / І. В. Смаль. – Ніжин : В-во НДПУ імені Миколи Гоголя, 2004. – 264 с.